

Beantwoording van zienswijzen

betreffende het voornemen tot verlenen van
vrijstelling ex artikel 19 WRO

voor de realisatie van een Windpark aan de
Zilverlandseweg en de Schaaпsteeg te Lienden.

College van Burgemeester en wethouders
Gemeente Buren

Datum: 12 augustus 2008

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Gemeente Buren heeft het voornemen om vrijstelling te verlenen op de bepalingen in het bestemmingplan “Buitengebied Lienden” voor het realiseren van een windenergieproject van 4 windturbines aan de Zilverlandse weg en de Schaaapsteeg in Lienden, volgens artikel 19 van de WRO.

Dit voornemen is op 16 januari 2008 openbaar gemaakt en gepubliceerd in De Zakengids en de Rhedense Betuwse Courant, waarna een ieder schriftelijke zienswijzen op dit voornemen kon indienen.

1.2 Doel

Deze nota heeft tot doel belangstellenden en indieners van een zienswijze in de gelegenheid te stellen kennis te nemen van de zienswijzen en het standpunt van burgemeester en wethouders. In de nota wordt ingegaan op de inhoud van de zienswijzen en wordt een beantwoording gegeven.

1.3 Zienswijzen en manier van beantwoorden

Er zijn 20 schriftelijke zienswijzen kenbaar gemaakt, welke in totaal door 514 personen zijn ondertekend, exclusief de handtekeningenlijst welke door circa 450 personen is ondertekend. Alle zienswijzen zijn samengevat (Zie bijlage 1). Alle in de zienswijzen genoemde onderwerpen of aspecten zijn gegroepeerd tot thema's welke in deze nota per thema behandeld worden. Alle ingediende zienswijzen worden geacht op deze manier beantwoord te zijn.

1.4 Procedure

Het college is verantwoordelijk voor de afdoening van de zienswijzen en de afgifte van de artikel 19 WRO-vrijstelling. Gelet op de politieke gevoeligheid legt het college de reactie op de zienswijzen ter kennisname voor aan de Voorbereidende raad Ruimte.

Indien het college van burgemeester en wethouders besluit over te gaan tot afgifte van de artikel 19 WRO-vrijstelling, hebben de ontvankelijke indieners van de zienswijzen het recht een bezwaarschrift in te dienen en – gelijktijdig – de Voorzieningenrechter te verzoeken het besluit te schorsen. Tegen het besluit van het college op de ingediende bezwaren staan beroepsmogelijkheden open bij de administratieve kamer van de rechtbank. Op grond van de Algemene wet bestuursrecht bedraagt de termijn van indiening van een bezwaar- en beroepschrift zes weken. De rechtsbeschermingsmogelijkheden zullen in de beschikking schriftelijk worden aangegeven.

Ten aanzien van de ontvankelijkheid merken wij het volgende op. In artikel 6:5 Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat een bezwaar- of beroepschrift wordt ondertekend. De

zienswijze van de Actiegroep “Klap van de Molen”, p/a de heren R. Foppen, Schaapsteeg 5, 4041 AT Kesteren en J. van Gorkom, Veldstraat 2, 4033 AK Lienden is uitsluitend ondertekend door de heren Foppen en Van Gorkom. De actiegroep is als zodanig geen vereniging of stichting met rechtspersoonlijkheid. Uit onderzoek bij de Kamer van Koophandel blijkt dat het Actiecomité De Klap van de Molen niet is opgericht bij notariële akte en niet is ingeschreven in het Handelsregister, dit is door de plaatselijke notaris bevestigd. Bij gebreke van rechtspersoonlijkheid zijn er derhalve gelet op de Awb geen rechtsgeldige doelstellingen en/of statuten waaruit kan worden getoetst of het Actiecomité De Klap van de Molen wel belanghebbende is.

Derhalve kan de Actiegroep wél in haar zienswijze omtrent het ontwerpbestemmingsplan worden ontvangen en kan zij daarna desgewenst ook eventueel in beroep bij de rechtbank tegen het t.z.t. door ons college te nemen besluit omtrent verlening van de vrijstelling en bouwvergunning, doch zijn uitsluitend de heren R. Foppen en J. van Gorkum persoonlijk gerechtigd om te zijner tijd eventueel beroep aan te tekenen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State tegen een hen niet welgevallig besluit van ons college. Dit conform de wettelijke voorschriften. Beide heren vertegenwoordigen geen achterban, maar kunnen onder de naam van de Klap van de Molen verder procederen. Hierdoor wordt het aantal ontvankelijke zienswijzen aanzienlijk gereduceerd, echter dat gegeven doet niet af aan de zorgvuldigheid van de beantwoording van de ingediende zienswijzen.

De gemeente is voornemens om een eventueel besluit tot verlening van de vrijstelling en bouwvergunning te publiceren. De publicatie waarin aangegeven is dat ons college de gevraagde vrijstelling en bouwvergunning zou hebben verleend, wordt gepubliceerd in de Zakengids, de Rhedense Betuwse Courant en op de gemeentelijke website.

Op de gemeentelijke website zal deze zienswijzennota worden gepubliceerd, zodat een ieder de gelegenheid heeft deze te downloaden. Voor die belangstellenden voor wie dit niet mogelijke is, wordt een inkijkexemplaar van de zienswijzennota en de vrijstelling/bouwvergunning in het gemeentehuis ter inzage gelegd.

2 Beantwoording

2.1 Energievoorziening , - opbrengst en milieuvoordelen

Inhoud van de zienswijzen:

1. Het energetisch rendement en de opbrengst van windturbines is zeer gering, ook volgens een rapport van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR);
2. Het aandeel van windenergie in de nationale energievoorziening is en blijft gering, mede omdat kolen- of gascentrales als reservecapaciteit bijgeschakeld moeten worden.
3. Windenergie is slecht voor de stabiliteit van het elektriciteitsnet.
4. Het maatschappelijk nut is gering; windenergie kost de maatschappij veel geld.
5. Andere vormen van (duurzame) energie, zoals zonne-energie, kernenergie zijn beter en goedkoper dan windenergie;
6. Buren levert waterkracht en dat is voldoende
7. De BLOW doelstelling is al bereikt, Windpark Buren is niet nodig

Beantwoording:

Volgens informatie van de initiatiefnemers zal jaarlijks gemiddeld 16.000.000 kWh elektriciteit worden geproduceerd door de 4 windturbines in het voorgenomen Windpark . Het college heeft zich door deskundigen¹ laten informeren dat dit een realistische prognose is en het college vindt dit een aanzienlijke hoeveelheid. Of de opbrengst vergeleken moet worden met het huishoudelijk elektriciteitsverbruik (de opbrengst is gelijk aan het verbruik van 4.570 huishoudens) of met het totale energieverbruik binnen de gemeente Buren (inclusief aardgas en olie voor verwarming, brandstoffen voor vervoer en transport, grondstoffen voor de industrie et cetera) vindt het college niet relevant. Het college vindt het vooral van belang dat het windenergieproject de gemeente een concrete mogelijkheid biedt om een flinke hoeveelheid duurzame energie op haar grondgebied te laten produceren.

Het genoemde rapport van de WRR uit 2006 is door recente ontwikkelingen inmiddels achterhaald. In het rapport wordt geen rekening gehouden met de externe (milieu-)kosten van fossiele brandstoffen als kolen en olie: klimaatverandering door CO₂ uitstoot, fijnstof en kosten voor gezondheidszorg, vervuiling van gebouwen, olierampen met milieuschade en opruimkosten, ongevallen in kolenmijnen et cetera. Ook is de prijs van een vat olie sinds het verschijnen van het rapport in 2006 gestegen van ca. 30 dollar per vat tot 113 dollar per vat², waardoor een huidige vergelijking voor windenergie totaal anders uit zou vallen.

Het Nederlandse energiebeleid is een verantwoordelijkheid van het Rijk en niet van de gemeente. Het kabinet streeft naar één van de duurzaamste en efficiëntste energievoorzieningen in Europa. Het aandeel duurzame energie zal toe moeten nemen tot 20% in 2020³. Omdat windenergie één van de meest rendabele vormen van duurzame

¹ Adviesbureau Bosch & Van Rijn te Utrecht en via hen op de website van Windservice Holland <http://home.planet.nl/~windsh/>.

² Prijs 11 augustus 2008

³ Samen werken samen leven, Beleidsprogramma Kabinet Balkenende IV, juni 2007

energie is, wil het kabinet in toenemende mate gebruik maken van windenergie en de hoeveelheid windenergievermogen op land zal moeten toenemen van 1.500 MW in 2007 tot ca. 4.000 MW in 2011⁴, hetgeen samen met provincies en gemeenten zal moeten worden ingevuld. Dat de BLOW-doelstelling van 1.500 MW bereikt is, betekent geenszins dat ontwikkelingen nu gestopt moeten worden. Het college onderschrijft bovenstaand nationaal beleid en wil meewerken aan de mogelijkheid om een deel daarvan in Buren te realiseren.

Windenergie zal, ook in de toekomst, slechts een deel zijn van de totale Nederlandse energievoorziening. Ook andere (duurzame) bronnen als bio-energie, zonne-energie, aardgas, kolen en wellicht ook kernenergie zullen nodig zijn.

Het aandeel windenergie in de totale elektriciteitshuishouding kan volgens het EnergieCentrumNederland (ECN) en diverse studies op het gebied van vermogensbeheer⁵ maximaal circa 20 tot 35 % bedragen. Zolang het aandeel van windenergie minder is dan dit percentage is het mogelijk om op basis van meteorologische voorspellingen (per dag, uur, kwartier en per minuut) met het vermogen van andere elektriciteitscentrales (gasgestookt of op bio-energie of anders) te regelen dat vraag en aanbod op het elektriciteitsnet met elkaar in balans zijn. Gezien het huidige percentage van circa 2 % is er nog voldoende ruimte voor windenergie om te groeien.

De gemeente Buren streeft naar duurzame ontwikkeling op milieugebied, waarbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt wordt van niet-eindige natuurlijke hulpbronnen zoals zon en wind. Windturbines kunnen invulling aan deze plannen geven. Voor de productie van significante hoeveelheden duurzame energie zijn deze het meest geschikt. In ons land kan met wind - in vergelijking tot andere duurzame energiebronnen - zowel het meest economisch als de grootste hoeveelheid energie in de vorm van schone elektriciteit geproduceerd worden.

Dat in Buren reeds met behulp van waterkracht duurzame energie wordt opgewekt is voor het college geen reden om niet ook de mogelijkheden voor windenergie te benutten. Het college vindt bovengenoemde maatschappelijke voordelen van de 4 windturbines in Buren opwegen tegen de nadelen.

2.2 Juridisch-planologische aspecten

1. Windpark Buren past niet in het Rijksbeleid: het Rijk heeft nieuw plaatsingsbeleid, waarin kwetsbare landschappen vrij van windturbines gehouden moeten worden.
2. De locatie van Windpark Buren valt buiten de zoekzone in het streekplan.
3. Windpark Buren is te groot voor de provinciale zoekzone.
4. Windpark Buren is in strijd met de streekplannorm, dat turbines op minimaal 400 meter van woningen gesitueerd moeten zijn.
5. Windpark Buren ligt te dicht bij Windpark Echteld.
6. Windpark Buren moet in westelijke richting verplaatst worden, om beter aan te sluiten bij Windpark Echteld.

⁴ Nieuwe energie voor het klimaat, werkprogramma Schoon en Zuinig, september 2007

⁵ Onder andere: Large Scale Integration of Windenergy in the European Powersupply, EWAE 2005

7. Windpark Buren vormt samen met Windpark Echteld één project dat groter is dan 15 MW en is daarmee m.e.r.-beoordelingsplichtig.
8. Windpark Buren past niet in het vigerende bestemmingsplan.
9. In de bouwaanvraag zijn de bouwkosten te laag ingeschat en wordt geen inzicht in de investerings- en andere kosten gegeven.
10. Het project is nog te vaag: het turbinetype is nog niet bekend.
11. De ruimtelijke onderbouwing is niet correct: de locatie staat niet juist ingetekend.
12. Er heeft geen afweging tussen locaties binnen Buren plaatsgevonden.

Beantwoording:

De nieuwe kabinetsdoelstellingen met betrekking tot windenergie zijn vastgelegd in het werkprogramma Schoon en Zuinig 'Nieuwe Energie voor het Klimaat'. Daarin heeft het kabinet zich gebonden aan een verdubbeling van de hoeveelheid windenergievermogen op land tot 4.000 MW in 2011.

De ruimtelijke verdeling van deze 4.000 MW over Nederland geschiedt op basis van vigerend nationaal en provinciaal windenergiebeleid. Voor de langere termijn wordt op nationaal niveau nagedacht over het identificeren van concentratiegebieden voor enkele extra te realiseren grootschalige parken van 50 MW of meer, maar het ministerie van VROM stelt nadrukkelijk dat lopende initiatieven voor (kleinschalige) windparken onveranderd door moeten gaan⁶.

Dit betekent dat Buren rekening dient te houden met het streekplan van Gelderland. Daarin is de locatie voor Windpark Buren opgenomen als 'zoekgebied'. Dat de meest oostelijk windturbine buiten het provinciale zoekgebied valt is geen probleem, omdat deze turbine voldoet aan de aanvullende streekplan-eis dat de dichtstbijzijnde woning van een derde op meer dan 400 meter afstand is gesitueerd.

Windpark Buren ligt weliswaar binnen hetzelfde zoekgebied als Windpark Echteld, maar omdat er geen functionele, technische of organisatorische binding is tussen de twee Windparken, en omdat finale planologische besluitvorming voor Windpark Echteld reeds heeft plaatsgevonden, is er volgens het college geen sprake van een m.e.r.-beoordelingsplicht. Het college ziet onvoldoende reden om de initiatiefnemers te vragen om het Windpark aan te laten sluiten bij het Windpark in Echteld.

Overigens is het college van mening dat de beschikbare informatie over het Windpark voldoende is om alle milieueffecten te kunnen beoordelen.

De keuze voor de locatie van het Windpark heeft onder andere in regionaal verband (Regio Rivierengebied) plaatsgevonden, waarbij is komen vast te staan dat de locatie één van de 10 meest geschikte locaties van de regio is.

Dat het Windpark niet past binnen het vigerende bestemmingplan is op zich correct. Het college is voornemens een vrijstelling op het bestemmingplan te verlenen en is daarom een procedure ex artikel 19 Wro gestart, waarvan voorliggende zienswijzen deel uit maken. De door de initiatiefnemers in de bouwaanvraag, de daarbij behorende bijlagen en de ruimtelijke onderbouwing overlegde informatie over turbinetype, -grootte, uiterlijke verschijningsvorm en bouwlocaties zijn voldoende gedetailleerd om een bouwvergunning 1^e fase te kunnen verlenen. Gegevens over de bouw- en investeringskosten zullen worden beoordeeld in het kader van de verplichte leges en Onroerende Zaak Belasting.

⁶ Mondelinge mededeling in mei 2008 van mevr. G. Fenten, projectleider windenergie Ministerie van VROM

Hoewel windpark Buren op minder dan de door de provincie in het streekplan genoemde minimale afstand van 4 kilometer van windpark Echteld is gesitueerd, zal de gemeente de provincie vragen in te stemmen met de voorgenomen planologische wijziging omdat beide windparken in nagenoeg dezelfde richting evenwijdig aan de A15 in lijn zijn opgesteld, dat er daardoor geen onwenselijke visuele interferentie of onaanvaardbare landschappelijke verstoring op zal treden en dat beide windparken voorkomen in de hierboven genoemde regionale afweging.

2.3 Invloed op de waterhuishouding

1. Het watertoetsproces is onvoldoende doorlopen. Het bouwplan voor het windpark zal moeten voorzien in compenserende maatregelen voor het verlies aan waterbergende capaciteit door de bouw van de turbines.

Beantwoording:

Het plangebied valt binnen het inundatiegebied zoals aangegeven in de "Stroomgebiedsvisie" van het Waterschap Rivierenland en de Provincie Gelderland. Voorkomen moet worden dat het waterbergend vermogen in dit gebied afneemt.

Het Waterschap verlangt extra waterberging indien de aanleg van nieuwe verharding een bepaald oppervlakte overschreidt. De wijze waarop de extra waterberging ter plaatse zal worden gerealiseerd, zal in overleg met het Waterschap worden bepaald. Gedacht kan worden aan het verbreden van een reeds bestaande watergang, de aanleg van een poel of een nieuwe watergang. Deze nieuwe wateren dienen in verbinding te staan met watersystemen van het Waterschap en zullen onder de keur van het Waterschap vallen.

De gemeente zal de initiatiefnemers vragen aan het verzoek van het Waterschap Rivierenland voor de extra waterberging te voldoen en één en anders in overleg en in afstemming met de grondeigenaren en het Waterschap in het plangebied te realiseren. Uiteindelijk zal voor de uitvoering een ontheffing op de keur van het Waterschap Rivierenland aangevraagd moeten worden.

2.4 Informatievoorziening, inspraak en besluitvormingsproces

1. De informatievoorziening voor de omwonenden en met name voor de burgers van Neder-Betuwe en de inwoners van Kesteren was onvoldoende.
2. De inspraakmogelijkheden zijn onvoldoende
3. De keuze tussen deze locatie en alternatieve locaties binnen Buren heeft onvoldoende aandacht gehad.
4. Ten onrechte heeft het college de raad voorgehouden dat er geen bezwaren tegen deze locatie zouden zijn.
5. Klopt het dat WEOM enkele omwonenden financieel compenseert, onder voorwaarde dat zij geen bezwaar maken?
6. Buurgemeente Neder-Betuwe is onvoldoende geïnformeerd.

Beantwoording:

Op 19 september 2006 is er een openbare themabijeenkomst Duurzaamheid (informatiemarkt) gehouden in de raadszaal van het gemeentehuis van de gemeente Buren te Maurik. In het tweede deel van die bewuste avond zijn de plannen voor het Windmolenpark Buren inhoudelijk toegelicht door mevrouw Deimel van de WEOM. De heer Rocks van de provincie Gelderland gaf aansluitend een toelichting op het provinciaal windenergiebeleid.

Voorafgaande aan de bijeenkomst van 19 september 2006 is via een persbericht in de lokale krant "De stad Buren" een ieder voor deze bijeenkomst uitgenodigd. Inwoners van Ochten, Echteld en IJendoorn in de gemeente Neder-Betuwe zijn ook via een persbericht in de "Stad Tiel" in week 36 van 2006 uitgenodigd voor de bijeenkomst op 19 september 2006.

Verder heeft het onderwerp "Windpark" nadien verschillende malen op de agenda van de raadsvergadering gestaan. De agenda van de raadsvergadering wordt gepubliceerd in de lokale krant "De stad Buren".

Op 28 november 2006 heeft de gemeenteraad besloten medewerking te verlenen aan de ruimtelijke inpassing van het Windpark Buren. Tevens heeft de raad besloten de vrijstellingsbevoegdheid ex artikel 19, lid 1 van de WRO te delegeren aan het college.

In de beantwoording van de vragen van de voorbereidende raad heeft het college de raad als volgt geïnformeerd:

"Als gevolg van de klimaatsveranderingen is het Kyoto-protocol in 1997 aangenomen. Met het Kyoto-protocol zijn 15 Europese landen overeengekomen om de uitstoot van broeikasgassen met een gemiddelde van 5% te verminderen ten opzichte van het niveau van 1990. De reductiepercentages verschillen van land tot land. Nederland heeft als doelstelling een vermindering van 6% op zich genomen.

Om deze doelstelling te halen, is er door de regering een beleid ontwikkeld dat met name gericht is op energiebesparing en de inzet van duurzame energiebronnen. Nederland heeft zich m.b.t. duurzame energie (DE) ten doel gesteld om in 2020 tenminste 10% van de energie duurzaam op te wekken, met als tussendoelstelling 5% in 2010. De provincie Gelderland en de Regio Rivierenland hebben deze doelstelling overgenomen. Windenergie heeft een belangrijk aandeel in deze beleidsdoelstelling.

Op 10 juli 2001 hebben het Rijk, de Provincies en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) een convenant gesloten over windenergie, de zogenoemde Bestuursovereenkomst Landelijke Ontwikkeling Windenergie (BLOW). In de BLOW is per provincie een taakvaststelling vastgelegd. Nederland heeft zich ten doel gesteld om tenminste 1500 MW opwekcapaciteit te realiseren op basis van windenergie op land in 2010.

De Provincie Gelderland heeft 100 MW (circa 50 windturbines) en de Regio Rivierenland 40 MW (circa 20 windturbines) duurzame energie als doelstelling op zich genomen.

Vanaf 10 juli 2002 hebben alle provincies een Plan van Aanpak in het kader van het BLOW opgesteld. Doel hiervan was finale planologische besluitvorming op gemeentelijk niveau.

Op 2 augustus 2005 heeft het college van de gemeente Buren ingestemd met het voorstel om regionaal een ambitie van 10% duurzame energie in 2020 vast te stellen en deze ambitie te realiseren in de lijn van het Plan van Aanpak. In het betreffende plan van Aanpak staat dat de 10% duurzame energie alleen behaald kan worden als windenergie wordt gerealiseerd.

De provincie heeft in samenwerking met de Regio en de gemeenten een inventarisatie gemaakt van de meest geschikte zoekgebieden, de zg. A-locaties, voor windenergie in de

regio. Dit zijn locaties die uit landschappelijk oogpunt het meest geschikt zijn voor het plaatsen van windmolens. De criteria voor A-locaties zijn: ligt aan grote infrastructuur zoals een snelweg, Betuwelijn of Amsterdam-Rijnkanaal, niet in het kom-gebied, geschikte windlocatie en minimale clusters van 3 a 4 windturbines.

Een van de A-locaties ligt in de Gemeente Buren, namelijk de locatie A15/Betuwelijn aansluitend op het Windpark Echteld”.

De locatiekeuze van het Windmolenpark Buren is ingegeven door het Rijks- en provinciaal beleid. Het college stemt hiermee in. De criteria hiertoe zijn hiervoor vermeld. Het Windmolenpark Buren voldoet hieraan.

Uit het bovenstaande blijkt dat het college de raad niet op een verkeerd spoor heeft gezet. Ten tijde van de beantwoording was de formele vrijstellingsprocedure nog niet begonnen. Hiertoe heeft de raad op 29 mei 2007 een voorbereidingsbesluit genomen welke als basis diende voor het voeren van de vrijstellingsprocedure ex artikel 19, lid 1 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Op 20 juni 2007 is het genomen voorbereidingsbesluit volgens de wettelijke bepalingen gepubliceerd. Hierbij zijn de rechtsbeschermingsmogelijkheden in de vorm van bezwaar en het vragen van een voorlopige voorziening genoemd.

Vervolgens heeft het college de formele artikel 19 WRO-procedure gestart middels ter visie legging. Deze ter visie legging is overgedaan omdat dit voornemen niet in de plaatselijke krant in de buurgemeente Nederbetuwe was gepubliceerd. De gemeente Buren en Nederbetuwe hadden destijds wel deze afspraak gemaakt. Na het voornemen alsnog in de krant in de gemeente Nederbetuwe te hebben gepubliceerd, zijn ook deze inwoners betrokken bij het voornemen vrijstelling te verlenen. Deze omissie is hersteld. Vanaf 16 januari 2008 is het voornemen vrijstelling te verlenen opnieuw gepubliceerd.

Het college constateert dat gedurende het voorbereidingsproces een ieder de gelegenheid heeft gehad om de informatiemarkt van 19 september 2006 te bezoeken. Er was naar aanleiding daarvan geen reden te verwachten dat er zoveel zienswijzen zouden binnenkomen na de start van de formele procedure. Het college kan, nadat zaken in de openbaarheid zijn gebracht (middels publicaties over de raadsagenda en de informatiemarkt), de gemeenteraad over mogelijke bezwaren vanuit de bevolking informeren als deze bezwaren ook het college zouden hebben bereikt. Echter, daarvan was op dat moment geen sprake. De reacties van “De Klap van de Molen” en anderen zijn binnengekomen na de start van de formele procedure ex artikel 19, lid 1 van de WRO. In de periode vóór de formele tervisielegging (vanaf 16 januari 2008) zijn er geen bezwaren bij het college binnengekomen, zodat er geen redenen geweest zijn om een extra inspraakbijeenkomst te organiseren.

Zakelijke overeenkomsten tussen initiatiefnemer WEOM en grondeigenaren en omwonenden zijn volgens het college niet relevant voor het voorgenomen vrijstellingbesluit.

2.5 Hinder door geluid

1. Windpark Buren veroorzaakt geluidhinder voor omwonenden, de afstand tot woningen is te klein.
2. In Frankrijk, Duitsland en Denemarken zijn de wettelijke afstanden tot woningen veel groter.

3. Er is onduidelijkheid over de geluidscontouren.
4. Er is slechts één turbinetype in het geluidsonderzoek onderzocht.
5. Het geluid cumuleert met het geluid van snelweg en spoorlijn
6. Het geluid van de turbines zal op bepaalde tijden niet door het lawaai van de snelweg en de Betuweroute gemaskeerd worden
7. Er is bij de geluidsnormering geen rekening gehouden met het effect van atmosferische stabiliteit (dissertatie van G.P. van den Berg)

Beantwoording:

Bij het beoordelen van het geluid van het voorgenomen Windpark wordt het daarvoor in Nederland geldende wettelijk instrumentarium gehanteerd. Daarbij is bepalend wat daarover wordt vermeld in de AMvB Besluit voorzieningen en installaties milieubeheer (besluit van 18 oktober 2001, Stb. 487). In de AMvB staan criteria voor een vrijstelling van een apart akoestisch onderzoek. Een voorgenomen Windpark voldoet daaraan, wanneer:

- het totaal opgestelde vermogen van het windpark minder is dan 15 MW en het totale aantal turbines minder is dan 10 en
- de afstand tot geluidsgevoelige objecten (lees: woonhuizen) meer is dan 4 maal de ashoogte.

Het voorgenomen windpark voldoet aan bovenstaande criteria. Het gaat om 4 turbines met een totaal elektrische vermogen van maximaal 15 MW en de minimale afstand tot een woning van derden is meer dan 4 x de ashoogte (4 x maximaal 90 meter = 360 meter)⁷. Er kan worden volstaan met een melding in het kader van de Wet Milieubeheer.

De afstandsnorm van 4 x de ashoogte is gebaseerd op een groot aantal geluidsmetingen uitgevoerd in de praktijk. Die metingen laten zien dat het geluid van windturbines toeneemt met toenemende windsnelheid, terwijl tegelijkertijd het achtergrondgeluid als gevolg van het ruisen van de wind ook toeneemt. Dit verband is vastgelegd in een windsnelheid afhankelijke norm, de zogenaamde Windnormcurve (WNC). De initiatiefnemers stellen dat het windproject zal voldoen aan de van toepassing zijnde geluidsvoorwaarden uit de AmvB Voorzieningen en Installaties Milieubeheer. Indien e.e.a. tot een van de prognose afwijkende bronsterkte zou leiden, zou dit in de gerealiseerde situatie eveneens tot een normoverschrijding ter plaatse van de nabijgelegen woningen kunnen leiden. In dat geval zou het windpark niet meer voldoen aan de van toepassing zijnde geluidsgrenswaarden, en kan de gemeente handhavend optreden door de turbines (tijdelijk) stil te laten zetten. De initiatiefnemer en de toekomstige exploitant zijn zich hier van bewust is.

Het onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen naar geluid van hoge windturbines is onderwerp geweest van wetenschappelijk debat en contra expertise. Er zijn zelfs Kamervragen over gesteld. In zijn antwoord concludeerde de toenmalige staatssecretaris van Milieu dat het RUG onderzoek op juiste wijze een fysisch-meteorologisch verschijnsel beschrijft. De turbines vangen op bepaalde dagen van het jaar vanwege hun hoogte wind en maken daardoor geluid, terwijl aan het grondoppervlak geen wind is en de mensen in de omgeving daardoor de windturbines op grote afstand kunnen horen. Dit type weersituatie komt gedurende enkele dagen per jaar voor. In een brief van de windenergiecoördinator van

⁷ Gemeten op kaart als bijlage bij bouwvraag

het ministerie van VROM⁸, stelt deze dat thans de regels van de Wet milieubeheer (Activiteiten-AmvB dan wel vergunningplicht) onverkort en ongewijzigd dienen te worden toegepast. In de wettelijke geluidsnormen conform de Wet Milieubeheer en de genoemde AmvB is met dit verschijnsel rekening gehouden.

Het voorgenomen Windpark moet aan alle in Nederland geldende wettelijke normen betreffende geluid voldoen. In antwoord op kamervragen stelt de minister van VROM op 29 februari 2008 dat op termijn de bestaande Nationale regelgeving wordt vervangen door Europese, maar dat lopende projecten volgens de geldende regeling moeten worden behandeld.

De milieuvoordelen van het voorgenomen Windpark wegen op tegen de mogelijkheid dat de turbines onder bepaalde omstandigheden hoorbaar zullen zijn.

2.6 Hinder door slagschaduw

1. Windpark Buren veroorzaakt slagschaduw die niet door de voorgestelde stilstandregeling voorkomen kan worden.
2. De wettelijke regels om schaduwhinder te voorkomen zijn onvoldoende.
3. Paarden ondervinden hinder en gezondheidsschade als gevolg van slagschaduw.

Beantwoording:

Bij een lage zonnestand leveren de draaiende wieken van de turbines slagschaduw op tot op grote afstand van de windturbines. Dat kan hinder veroorzaken bij omliggende woningen. Slagschaduw is vooral hinderlijk wanneer een venster van een vertrek door de schaduw van een turbineblad volledig wordt afgedekt. Er ontstaat dan een hinderlijke wisseling van licht en donker in het vertrek. In de buitenruimte op enige afstand van de turbines is het passeren van de schaduw van een turbineblad veel minder hinderlijk.

In het besluit 'Voorzieningen en installaties milieubeheer' zijn daarom normen voor de maximaal voorkomende hinderduur opgenomen. Hierin wordt bepaald dat een windturbine is voorzien van een automatische stilstandvoorziening die de windturbine afschakelt indien slagschaduw optreedt ter plaatse van woningen voorzover de afstand tussen de windturbine en woningen minder dan 12 maal de rotordiameter bedraagt en gemiddeld meer dan 17 dagen per jaar gedurende meer dan 20 minuten per dag slagschaduw kan optreden (totaal gemiddeld 5,6 uur per jaar).

De initiatiefnemers hebben aangegeven dat de windturbines voorzien zullen worden van een automatische stilstandregeling die voorkomt dat de normen uit de AMvB worden overschreden. Het college zal daar, in het kader van de handhaving van de Wet milieubeheer, op toezien.

Over slagschaduw voor paarden is het college geen gevalideerde informatie bekend en gelden geen wettelijke normen.

⁸ Brief van de heer A. Littel, 10 april 2008

2.7 Invloed op gezondheid

1. Windparken veroorzaken gezondheidsklachten en –schade voor mensen en dieren en moeten op minimaal 1.500 meter afstand van woonhuizen geplaatst worden.
2. De huidige normering voldoet niet omdat er op dit punt voortschrijdend inzicht is.
3. Er wordt gewezen op de volgende publicaties:
 - Wind Turbines, Noise en Health, dr Amanda Harry
 - Le retentissement du fonctionnement des éoliennes sur la santé de l’homme, Fondation d’ entreprise MGen pour la Santé Publique.

Beantwoording:

De in Nederland geldende wettelijke normen voor de afstand tussen windturbines en woonhuizen zijn hierboven, onder ‘geluid’ en ‘slagschaduw’ vermeld. Deze normen zijn gebaseerd op wetenschappelijk informatie betreffende de invloed van geluid en slagschaduw op de gezondheid van mensen en de mate waarin deze invloed maatschappelijk acceptabel wordt geacht. Het college heeft navraag laten doen bij het ministerie van VROM, het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, Senternovem, ECN en de TU-Delft en bij geen van deze overheden of instituten zijn serieuze aanwijzingen bekend die aanleiding geven tot wetenschappelijk onderzoek of verandering van wettelijke normen op dit terrein.

Er zijn geen onafhankelijke wetenschappelijke bronnen bekend waaruit zou blijken dat windturbines, geplaatst conform de eisen uit de AMvB, een negatieve invloed op de gezondheid van mensen hebben.

2.8 Invloed op ecologie

1. Windpark Buren heeft nadelige effecten op water-, roof en andere vogels, vleermuizen en bijen.
2. Het onderzoek van Bureau Waardenburg is verouderd.

Beantwoording:

De invloed van de aanleg en exploitatie van het voorgenomen Windpark op vogels is in 2003 door het onafhankelijke adviesbureau ‘Bureau Waardenburg’ onderzocht. De ecologische omstandigheden zijn sinds 2003 niet significant veranderd en er zijn daarom geen redenen om dit rapport als verouderd te beschouwen en nieuw onderzoek te eisen. Het rapport “Beoordeling van de noodzaak van een risicoanalyse voor effecten op vogels voor een Windpark in de Gemeente Buren” vermeldt de volgende conclusies:

- Het effect op broedende vogels is verwaarloosbaar.
- Er is geen verhoogd risico voor ’s nachts trekkende vogels.
- Er zijn geen knelpunten voor pleisterende vogels.
- De effecten op Kieviten zijn verwaarloosbaar.
- Er zijn geen grootschalige dagelijkse vliegbewegingen over de locatie.

- Effecten als aanvaringsrisico, verstoring en barrièrewerking zijn verwaarloosbaar. Bureau Waardenburg adviseert om de aanleg van de turbines (de bouwfase) zo te plannen dat dit buiten het broedseizoen gebeurt. Het college neemt dit advies over.

Met betrekking tot de mogelijke effecten van windturbines op bijen en vleermuizen ziet het college geen aanleiding om op dit punt van de initiatiefnemers nader onderzoek te eisen. Om op deze punten aanvullend onderzoek te eisen dienen gegronde aanwijzingen en redenen te zijn. Het college ziet deze niet.

2.9 Invloed op het landschap

1. Windpark Buren tast het (open) landschap aan
2. Windpark Buren is in strijd met nieuw nationaal plaatsingsbeleid, waarin windturbines geconcentreerd moeten zijn bij bedrijventerreinen en andere plaatsen 'waar niemand er last van heeft'. Kwetsbare landschappen moeten vrij gehouden worden.
3. Windpark Buren vraagt, samen met o.a. de aanleg van de Betuwelijn, teveel van de lokale bevolking.

Beantwoording:

Beleving van windturbines in het landschap is een subjectief gegeven. Het college realiseert zich dat de windturbines groot en hoog zijn, dat ze gesitueerd zijn bij de Betuwelijn, dat niet iedereen de turbines (in combinatie met de Betuwelijn) mooi zal vinden en dat het uitzicht van sommige omwonenden daardoor verandert. Desalniettemin is het college van mening dat de voordelen van de windturbines opwegen tegen deze nadelen. De windturbines zijn overigens ranke bouwwerken die weliswaar hoog zijn, maar door de grote onderlinge afstand van circa 300 meter wordt de openheid van het landschap er niet door aangetast. Ook elders in Nederland verrijzen windturbines in het open landschap.

Windpark Buren is niet in strijd met het (nationale) ruimtelijke windenergiebeleid zoals vastgelegd in de Nota Ruimte, het streekplan van Gelderland en het kabinetsprogramma 'Schoon en Zuinig'. Dat momenteel op rijksniveau wordt nagedacht over de ruimtelijke aspecten van toekomstige grootschalige windenergielocaties en de mogelijkheid om deze in bepaalde gebieden te concentreren, is niet van invloed op het vigerende beleid en heeft geen betekenis voor de locatie van Windpark Buren. In dit verband wijst het college ook op de beantwoording van de juridisch-planologische aspecten van zienswijzen in paragraaf 2.2. van deze nota.

Bij de beoordeling van de landschappelijke en visuele aspecten van het project is van belang dat het hier gaat om een project met aanzienlijke milieuvordelen in de vorm van miljoenen kilowatturen duurzame elektriciteit. De aard van 'de winning van energie uit wind' maakt het onmogelijk de turbines in het landschap te laten verdwijnen.

2.10 Veiligheidsrisico's

Inhoud zienswijzen:

1. Over de veiligheid van windturbines is onvoldoende bekend

Beantwoording

De te plaatsen windturbines zullen moeten voldoen aan de Europese Veiligheidsnorm IEC 61400-1 Ed.3: "Wind turbines – Part 1: Design requirements" of diens opvolger hiervan. Deze is gebaseerd op de Europese typecertificering van windturbines en stelt bovendien eisen ten aanzien van het te gebruiken materieel. In overeenstemming met het Besluit voorzieningen en installaties milieubeheer worden windturbines als veilig beschouwd als zij aan de Europese certificering voldoen. Het college zal er op toezien dat de te plaatsen windturbines zullen voldoen aan deze normering. Daarmee is de (interne) veiligheid van de turbines voldoende gewaarborgd.

De externe veiligheid van het voorgenomen Windpark heeft te maken met de afstand tot bij voorbeeld huizen, wegen en andere risicovolle objecten. Het voorgenomen Windpark ligt op voldoende afstand van alle woningen in de omgeving om ruimschoots onder de wettelijk vastgestelde trefkans van 10^{-6} (kans van ééns in een miljoen jaar dat een persoon door een calamiteit zouden kunnen worden getroffen) te blijven. (De betreffende risico-contour voor 10^{-6} ligt op maximaal 165 meter afstand van iedere turbine).

De afstand tot de A15 bedraagt minimaal de lengte van één rotorblad, waarmee het voorgenomen Windpark voldoet aan de hiervoor geldende beleidsregel van Rijkswaterstaat. De vereiste minimale afstand tot de spoorlijn bedraagt de halve rotordiameter plus 5m plus 2,85m, ook hieraan voldoet het windpark.

De windturbines zijn 24 uur per dag gedurende 7 dagen per week onbemand in bedrijf. Een besturingscomputer meet continu de toestand van een aantal belangrijke hoofdcomponenten. Bij het afwijken van deze bedrijfsparameters, bij voorbeeld te hoge temperaturen van het koelmiddel of trillingen op de hoofdas, wordt onmiddellijk een signaal aan de continue bemande controlekamer doorgegeven. Kan de turbine geen contact met de controlekamer maken of zijn de storingen zo zwaarwegend, dan schakelt de windturbine zich zelfstandig uit en gaat in de zogenaamde fail-safe stand. Pas na controle door een monteur ter plaatse kan de windturbine weer worden opgestart.

Gelet op het bovenstaande is het college van mening dat over de veiligheidsaspecten van windturbines voldoende bekend is en dat de veiligheid van personen in de omgeving van het Windpark voldoende gewaarborgd is.

2.11 Planschade: waardedaling van onroerend goed en schade voor recreatie

Inhoud zienswijzen:

1. Windpark Buren leidt tot planschade: 30 % waardevermindering van woonhuizen en gronden met een totale schade van € 49.000.000,- . De overheid derft jaarlijks € 1.525.000,- aan WOZ en andere inkomsten. Woningen worden minder goed verkoopbaar.

2. Het rapport van SAOZ onvolkomenheden bevat: bepaalde woningen en percelen zijn niet in de analyse betrokken en de omgeving wordt ten onrechte als 'onrustig' bestempeld.
3. Windpark Buren is schadelijk voor de lokale recreatie

Beantwoording:

Of er daadwerkelijk sprake is van waardedaling en planschade, valt nog te bezien. Zij die planschade lijden, kunnen op grond van artikel 49 WRO daarvoor gecompenseerd worden. Een hiertoe strekkend verzoek kan na het onherroepelijk worden van het bestemmingplan worden ingediend bij het college van burgemeester en wethouders en zal worden behandeld overeenkomstig de gemeentelijke planschadeprocedure. Indien op basis van die procedure door het college –of in (hoger) beroep door de bestuursrechter- een bedrag voor vergoeding van planschade wordt vastgesteld, dan zal de aanvrager dit uiteraard ontvangen. Stichting Adviesbureau Onroerende Zaken (SAOZ) heeft met instemming van de gemeente Buren voor dit plan een studie naar de risico's van planschade uitgevoerd. Zij concluderen: "Door de planologische mutatie (de vrijstelling ex artikel 19 WRO) , zoals in deze risico-analyse planschade is omschreven, zal maar verwachting geen schade optreden die voor vergoeding op basis van artikel 49 WRO in aanmerking zal komen."

Het college heeft geen reden om aan de volledigheid van het onderzoek van SAOZ en de betrouwbaarheid van de conclusies van het onderzoek te twijfelen, noch vindt zij het aannemelijk dat het Windpark negatieve invloed op de recreatie zal hebben.

De in de zienswijzen genoemde waardevermindering van huizen mist feitelijke grondslag. Het college heeft zich laten informeren over de ervaringen van de gemeente Wûnseradeel (Friesland), alwaar met behulp van woningmarktgegevens is aangetoond dat de plaatsing van windturbines in de omgeving van woningen niet heeft geleid tot waardevermindering van deze woningen.

Bijlage 1

Samenvatting van alle zienswijzen

Nummer	0
Naam	Actiecomité De klap van de Molen

Samenvatting van de zienswijze:

1. Windpark Buren tast het landschap aan
2. Het rijk heeft nieuw plaatsingsbeleid: concentratie op bedrijventerreinen en kwetsbare landschappen vrij houden
3. De informatievoorziening en de inspraakmogelijkheden zijn onvoldoende
4. De energieopbrengst van Windpark Buren is minder dan door de initiatiefnemers wordt voorgesteld.
5. De locatie van Windpark Buren valt in strijd met het streekplan: het valt buiten de zoekzones en ligt te dicht bij Windpark Echteld.
6. Windpark Buren maakt samen met Windpark Echteld een Windpark van meer dan 15 MW en daarom is een MER noodzakelijk.
7. Het maatschappelijk nut van Windpark Buren is gering
8. Windpark Buren veroorzaakt geluidhinder die cumuleert met het geluid van snelweg en spoorlijn
9. Er is bij de geluidsnormering geen rekening gehouden met het effect van atmosferische stabiliteit (dissertatie van G.P. van den Berg)
10. Windpark Buren veroorzaakt slagschaduw die niet door de voorgestelde stilstandregeling voorkomen kan worden.
11. Windparken veroorzaken gezondheidsklachten voor mensen en dieren en moeten op minimaal 1500 meter afstand van woonhuizen geplaatst worden. De huidige normering voldoet niet omdat er op dit punt voortschrijdend inzicht is.
12. Windpark Buren heeft nadelige effecten op vogels, vleermuizen en bijen. Het onderzoek van BW is verouderd.
13. Windpark Buren is schadelijk voor de lokale recreatie.
14. Windpark Buren leidt tot planschade: 30 % waardevermindering van woonhuizen met een totale schade van € 49.000.000,- . De overheid derft jaarlijks € 1.525.000,- aan WOZ en andere inkomsten.
15. Windpark Buren is niet nodig omdat de doelstelling van het BLOW-akkoord reeds bereikt is.
16. De WRR denkt dat windenergie 'geen winner' is. Andere energietechnieken zijn meer geschikt om klimaatverandering tegen te gaan.
17. De voordelen van Windpark Buren zijn gering in vergelijking met de nadelen.
18. Windpark Buren vraagt, samen met o.a. de aanleg van de Betuwelijn, te veel van de lokale bevolking.

Als bijlagen zijn bijgevoegd:

- Wind Turbines, Noise en Health, dr Amanda Harry

- The sound of high winds: the effect of atmospheric stability on wind turbine sound and microphone noise, G.P. van den Berg.
- Le retentissement du fonctionnement des éoliennes sur la santé de l'homme, Fondation d'entreprise MGen pour la Santé Publique.
- Windenergie in Buren, Dr J.H.F. Jansen, Nationaal Kritisch Platform Windenergie, februari 2008

Nummer	1
Naam	E. Boorsma, Kesteren

1. De informatievoorziening voor inwoners van Neder-Betuwe is onvoldoende
2. Het landschap wordt aangetast
3. Windpark Buren sluit aan bij Windpark Echteld waardoor samen een windproject van 8 turbines ontstaat
4. Indiener is verontrust over:
 - a. Geluid
 - b. Slagschaduw
 - c. Gezondheidsrisico's
 - d. Vogels, vleermuizen en bijen
 - e. De invloed op de recreatie
 - f. De invloed op de waarde van woningen
5. Windpark Buren past niet in het streekplan, het ontwerp bestemmingsplan en het rijksbeleid
6. De afstand tussen de turbines en woningen is te klein.
7. De opbrengst van Windpark Buren is gering en weegt niet op tegen de nadelen
8. Windpark Buren is niet nodig omdat de doelstelling van het BLOW-akkoord reeds bereikt is.
9. Windpark Buren vraagt, samen met o.a. de aanleg van de Betuwelijn, te veel van de lokale bevolking.

Nummer	2
Naam	G. van Kleef, IJzendoorn

1. Windpark Buren tast het landschap aan, indiener woont op 700 meter van de dichtstbijzijnde turbine.
2. Het rijk heeft nieuw plaatsingsbeleid: concentratie op bedrijventerreinen en kwetsbare landschappen vrij houden
3. De informatievoorziening en de inspraakmogelijkheden zijn onvoldoende
4. De energieopbrengst van Windpark Buren is minder dan door de IN wordt voorgesteld
5. De locatie van Windpark Buren valt is in strijd met het streekplan: het valt buiten de zoekzones en ligt te dicht bij Windpark Echteld.
6. Windpark Buren maakt samen met Windpark Echteld een windpark van meer dan 15 MW en daarom is een MER noodzakelijk.
7. Het maatschappelijk nut van Windpark Buren is gering
8. Windpark Buren veroorzaakt geluidhinder die cumuleert met het geluid van snelweg en spoorlijn
9. Er is bij de geluidsnormering geen rekening gehouden met het effect van atmosferische stabiliteit (dissertatie van G.P. van den Berg)
10. Windpark Buren veroorzaakt slagschaduw die niet door de voorgestelde stilstandregeling voorkomen kan worden.
11. Windparken veroorzaken gezondheidsklachten voor mensen en dieren en moeten op minimaal 1500 meter afstand van woonhuizen geplaatst worden. De huidige normering voldoet niet omdat er op dit punt voortschrijdend inzicht is.
12. Windpark Buren heeft nadelige effecten op vogels, vleermuizen en bijen. Het onderzoek van BW is verouderd.
13. Windpark Buren is schadelijk voor de lokale recreatie.
14. Windpark Buren leidt tot planschade: 30 % waardevermindering van woonhuizen met een totale schade van € 49.000.000,- . De overheid derft jaarlijks € 1.525.000,- aan WOZ en andere inkomsten.
15. Windpark Buren is niet nodig omdat de doelstelling van het BLOW-akkoord reeds bereikt is.
16. De WRR denkt dat windenergie 'geen winner' is. Andere energietechnieken zijn meer geschikt om klimaatverandering tegen te gaan.
17. De voordelen van Windpark Buren zijn gering in vergelijking met de nadelen.
18. Windpark Buren vraagt, samen met o.a. de aanleg van de Betuwelijn, te veel van de lokale bevolking.
19. Indiener wil de zienswijze graag mondeling toelichten.

Nummer	3
Naam	Bart Meijer, Kesteren

1. Windpark Buren tast het landschap aan, indiener woont op 400 meter van de dichtstbijzijnde turbine.
2. Het rijk heeft nieuw plaatsingsbeleid: concentratie op bedrijventerreinen en kwetsbare landschappen vrij houden
3. De informatievoorziening en de inspraakmogelijkheden zijn onvoldoende
4. De energieopbrengst van Windpark Buren is minder dan door de initiatiefnemers wordt voorgesteld
5. De locatie van Windpark Buren valt in strijd met het streekplan: het valt buiten de zoekzones en ligt te dicht bij Windpark Echteld.
6. Windpark Buren maakt samen met Windpark Echteld een Windpark van meer dan 15 MW en daarom is een MER noodzakelijk.
7. Het maatschappelijk nut van Windpark Buren is gering
8. Windpark Buren veroorzaakt geluidhinder die cumuleert met het geluid van snelweg en spoorlijn
9. Er is bij de geluidsnormering geen rekening gehouden met het effect van atmosferische stabiliteit (dissertatie van G.P. van den Berg)
10. Windpark Buren veroorzaakt slagschaduw die niet door de voorgestelde stilstandregeling voorkomen kan worden.
11. Windparken veroorzaken gezondheidsklachten voor mensen en dieren en moeten op minimaal 1500 meter afstand van woonhuizen geplaatst worden. De huidige normering voldoet niet omdat er op dit punt voortschrijdend inzicht is.
12. Windpark Buren heeft nadelige effecten op vogels, vleermuizen en bijen. Het onderzoek van BW is verouderd.
13. Windpark Buren is schadelijk voor de lokale recreatie.
14. Windpark Buren leidt tot planschade: 30 % waardevermindering van woonhuizen met een totale schade van € 49.000.000,- . De overheid derft jaarlijks € 1.525.000,- aan WOZ en andere inkomsten.
15. Windpark Buren is niet nodig omdat de doelstelling van het BLOW-akkoord reeds bereikt is.
16. De WRR denkt dat windenergie 'geen winner' is. Andere energietechnieken zijn meer geschikt om klimaatverandering tegen te gaan.
17. De voordelen van Windpark Buren zijn gering in vergelijking met de nadelen.
18. Windpark Buren vraagt, samen met o.a. de aanleg van de Betuwelijn, te veel van de lokale bevolking.
19. Indiener wil de zienswijze graag mondeling toelichten.

Nummer	4
Naam	L.M. van Setten, IJzendoorn

1. Windpark Buren tast het landschap aan, indiener woont op 700 meter van de dichtstbijzijnde turbine.
2. Het rijk heeft nieuw plaatsingsbeleid: concentratie op bedrijventerreinen en kwetsbare landschappen vrij houden
3. De informatievoorziening en de inspraakmogelijkheden zijn onvoldoende
4. De energieopbrengst van Windpark Buren is minder dan door de IN wordt voorgesteld
5. De locatie van Windpark Buren valt in strijd met het streekplan: het valt buiten de zoekzones en ligt te dicht bij Windpark Echteld.
6. Windpark Buren maakt samen met Windpark Echteld een Windpark van meer dan 15 MW en daarom is een MER noodzakelijk.
7. Het maatschappelijk nut van Windpark Buren is gering
8. Windpark Buren veroorzaakt geluidhinder die cumuleert met het geluid van snelweg en spoorlijn
9. Er is bij de geluidsnormering geen rekening gehouden met het effect van atmosferische stabiliteit (dissertatie van G.P. van den Berg)
10. Windpark Buren veroorzaakt slagschaduw die niet door de voorgestelde stilstandregeling voorkomen kan worden.
11. Windparken veroorzaken gezondheidsklachten voor mensen en dieren en moeten op minimaal 1500 meter afstand van woonhuizen geplaatst worden. De huidige normering voldoet niet omdat er op dit punt voortschrijdend inzicht is.
12. Windpark Buren heeft nadelige effecten op vogels, vleermuizen en bijen. Het onderzoek van BW is verouderd.
13. Windpark Buren is schadelijk voor de lokale recreatie.
14. Windpark Buren leidt tot planschade: 30 % waardevermindering van woonhuizen met een totale schade van € 49.000.000,- . De overheid derft jaarlijks € 1.525.000,- aan WOZ en andere inkomsten.
15. Windpark Buren is niet nodig omdat de doelstelling van het BLOW-akkoord reeds bereikt is.
16. De WRR denkt dat windenergie 'geen winner' is. Andere energietechnieken zijn meer geschikt om klimaatverandering tegen te gaan.
17. De voordelen van Windpark Buren zijn gering in vergelijking met de nadelen.
18. Windpark Buren vraagt, samen met o.a. de aanleg van de Betuwelijn, te veel van de lokale bevolking.
19. Indiener wil de zienswijze graag mondeling toelichten.

Nummer	5 a
Naam	A.M. van Blijderveen, Kesteren
	Dorpsplein 2, Kesteren

1. De informatievoorziening voor inwoners van Neder-Betuwe is onvoldoende
2. Het landschap wordt aangetast
3. Windpark Buren sluit aan bij Windpark Echteld waardoor samen een windproject van 8 turbines ontstaat
4. Indiener is verontrust over:
 - a. Geluid
 - b. Slagschaduw
 - c. Gezondheidsrisico's
 - d. Vogels, vleermuizen en bijen (Indiener heeft een perceel met bijen aan de Schaaapsteeg te Kesteren.)
 - e. De invloed op de recreatie
 - f. De invloed op de waarde van woningen
5. Windpark Buren past niet in het streekplan, het ontwerp bestemmingsplan en het rijksbeleid
6. De afstand tussen de turbines en woningen is te klein.
7. De opbrengst van Windpark Buren is gering en weegt niet op tegen de nadelen
8. Windpark Buren is niet nodig omdat de doelstelling van het BLOW-akkoord reeds bereikt is.
9. Windpark Buren vraagt, samen met o.a. de aanleg van de Betuwelijn, te veel van de lokale bevolking.
10. Het windplan heeft invloed op de verkoopbaarheid en de waarde van gronden.

Nummer	5 b
Naam	G. van Blijderveen M. van Blijderveen – Bunt
	Schaapsteeg 1A, Kesteren

De zienswijze is grotendeels identiek aan zienswijze nummer 13.

Indieners vinden dat:

1. Buren met de waterkrachtcentrale en de Betuwelijn al genoeg doet aan CO₂ reductie.
2. De informatievoorziening en de manier waarop de informatieavond is aangekondigd tekort schoot.
3. Het proces van besluitvorming onzorgvuldig is, omdat de keuze tussen de locatie aan de Schaapsteeg en alternatieve locaties niet is voorgelegd en omdat de raad is voorgehouden dat er geen bezwaren tegen deze locatie zouden zijn.
4. De gemeente antwoord moet geven op de vraag of WEOM bepaalde omwonenden toegezegd heeft ze financieel te belonen wanneer geen bezwaren worden ingediend.

Indieners merken op dat:

5. De opbrengst van het Windpark in geen verhouding staat tot de totale energiehuishouding van Buren .
6. Het lokaal en maatschappelijk belang gering is.
7. Er in verband met de samenhang met Windpark Echteld een m.e.r.-beoordeling moet plaatsvinden.
8. Het rapport van SAOZ onvolkomenheden bevat: bepaalde woningen en percelen zijn niet in de analyse betrokken en de omgeving wordt ten onrechte als 'onrustig' bestempeld.
9. Het landschappelijk en open karakter van Buren zal worden aangetast
10. Er hinder vanwege geluid, slagschaduw en uitzicht voor mensen en dieren zal zijn. Geluid van windturbines zal lang niet altijd door geluid van A15 en Betuwelijn gemaskeerd worden.
11. Wettelijke afstanden tot woningen in Duitsland en Frankrijk veel groter zijn.
12. De locatie buiten de zoekzone van de provincie ligt.
13. Minister Cramer nieuw ruimtelijk beleid voor windenergie heeft aangekondigd.
14. Geen rekening is gehouden met geluidhinder vanwege het van den Berg effect.

Indieners zijn bang dat:

15. De wettelijke regels over het voorkomen van slagschaduwhinder onvoldoende zijn.
16. Windturbines schade aan de menselijke gezondheid toebrengen. (Er wordt gewezen op Brits onderzoek door Dr. Harry.)

Indieners vinden dat:

17. Het onderzoek naar invloed op vogels sterk verouderd is en dat vleermuizen, (water-) vogels en bijen mogelijk schade zullen ondervinden.
18. Het Windpark leidt tot ernstige planschade. De kosten voor de gemeenschap worden berekend op € 1.500.000,- per jaar. Indieners zullen planschade en verlaging van WOZ-belasting eisen.
19. De voordelen niet opwegen tegen de nadelen

20. Er sprake is van voortschrijdend inzicht m.b.t. nationale windenergiedoelen en – beleid en dat windenergie volgens de WRR ‘geen winner’ is.

Verder wordt m.b.t. de aanvraag bouwvergunning opgemerkt dat:

21. Er onduidelijkheid is over de hoogte van de bouwkosten (4 of 11 miljoen euro)

22. De m.e.r.-beoordeling ontbreekt

23. Het turbinetype nog niet bekend is

24. Bij de overzichttekening de turbines in Echteld ontbreken

Over de ruimtelijke onderbouwing merken indieners op dat:

25. De locatie niet juist is weergegeven

26. Er onduidelijkheid is over de geluidcontouren

27. Onduidelijk is of buurgemeente Neder-Betuwe geïnformeerd is.

28. Het rapport aantoon dat er geen plek voor windturbines in Buren is.

Nummer	6
Naam	Dhr en mevr. Zaayer

1. De informatievoorziening en de inspraakmogelijkheden voor inwoners van Neder-Betuwe zijn onvoldoende.
2. Windpark Buren tast het landschap aan.
3. Windpark Buren leidt tot schade voor vogels.
4. Windpark Buren veroorzaakt slagschaduw en geluidhinder
5. Windpark Buren is schadelijk voor de lokale recreatie.
6. Windpark Buren maakt samen met Windpark Echteld een Windpark van 8 turbines en daar is onvoldoende rekening mee gehouden.
7. De voordelen van Windpark Buren zijn gering in vergelijking met de nadelen.
8. Andere vormen van energie, zoals zonne-energie, zijn beter.
9. Windpark Buren zal leiden tot planschade.

Nummer	7
Naam	N.E. Clingeborg en G.A.M. Clingeborg-Hoedemakers
Woonplaats	Lienden

1. Windmolens hebben schadelijke gevolgen voor de gezondheid.
2. Windenergie heeft geen nut, omdat elektriciteitscentrales bijgeschakeld moeten worden om terugval in productie te compenseren.
3. De Nederlandse doelstelling is reeds gerealiseerd.
4. Minister Cramer wil alleen windturbines op plaatsen waar geen mens er last van heeft.
5. Wacht op betere vormen van energie.

Nummer	8
Naam	Anonym
Woonplaats	Lienden

Reactie is identiek aan nr 5.

Nummer	9
Naam	Fred Jansen, Nationaal Kritisch Platform Windenergie
Woonplaats	

1. Het aandeel van windenergie in de totale Nederlandse energiehuishouding (inclusief kolen, olie aardgas en kernenergie voor industrie, ruimteverwarming, transport, landbouw et cetera, is verwaarloosbaar klein.
2. Om Buren met behulp van alleen windenergie zelfvoorzienend te maken is 50% van het totale gemeentelijke grondgebied nodig.
3. Wijst op het geluid van windturbines tijdens een stabiele atmosfeer (het zogenaamde van den Berg effect).
4. Betoogt dat door windturbines de waarde van onroerend goed vermindert en dat omwonenden daardoor planschade lijden.
5. Betoogt dat windenergie in Nederland tussen 2003 en 2020 een verliespost van 27 miljard oplevert.

Nummer	10
Naam	ARAG Rechtsbijstand, mevrouw A.J. Likkel, namens F. J. G. de Bruin
Woonplaats	Kesteren

1. Er is geen goede ruimtelijke onderbouwing voor het plan.
2. Het windproject is in strijd met het streekplan, waarin een minimale afstand van 4 kilometer tot Windpark Hoogbroek vereist is.
3. De meest oostelijke turbine staat minder dan 400 meter van woning van de heer de Bruin, hetgeen in strijd is met het Streekplan.
4. De windturbines staan te dicht op elkaar: de zoekzone is te klein voor dit windproject.
5. Er dient een MER-procedure doorlopen te worden omdat Windpark Hoogbroek en Windpark Buren samen groter zijn dan 15 MW en omdat Windpark Buren alleen wellicht al groter wordt dan 15 MW.
6. Vreest voor geluidsoverlast, mede in verband met het 'van den Berg-effect' en omdat slechts één turbintype in geluidsonderzoek is opgenomen.
7. Vreest voor aantasting van het landschap.
8. Verwacht schaduwhinder op de woning van de heer de Bruin.
9. Omwonenden zijn onvoldoende geïnformeerd.
10. Vreest voor waardevermindering woning en planschade.

Nummer	11
Naam	R. Foppen
Woonplaats	Kesteren

Vindt:

1. De informatievoorziening aan inwoners van Kesteren onvoldoende
2. Dat het landschappelijk karakter wordt aangetast.
3. Windpark Buren samen met Windpark Echteld één park van 8 molens is en dat daar te weinig rekening mee is gehouden.

Is verontrust over:

4. slagschaduw
5. gezondheidsrisico's voor paarden in verband met slagschaduw
6. gezondheidsrisico's voor mensen
7. invloed op vogels vleermuizen en bijen
8. invloed op recreatieve betekenis van het gebied
9. daling van waarde van de woning.

Is van mening dat:

10. Het Windpark in strijd is met het streekplan
11. De afstand tot woonbebouwing te klein is (in buitenland zouden grotere afstanden verplicht zijn.)
12. Nadelen van het windpark niet opwegen tegen de geringe opbrengst en voordelen.
13. Er sprake zal zijn van planschade en derving van WOZ-inkomsten voor de gemeenten.
14. Het Windpark niet nodig is omdat de doelstelling van 1500 MW al bereikt is.

Nummer	12
Naam	Fam. H.J. van Doorn
Woonplaats	Lienden

Indiener woont op 670 meter afstand van het Windpark en vindt:

1. dat er te weinig informatievoorziening heeft plaatsgevonden
2. dat er te weinig rekening gehouden wordt met:
 - a. Geluidhinder,
 - b. Slagschaduw, met namen voor paarden
 - c. Invloed op roofvogels
 - d. Invloed op het landschap
3. de afstand tot bebouwing te gering.
4. dat de opbrengst van de turbines niet opweegt tegen de schade.

Nummer	13
Naam	Familie Louters (4 personen)
Woonplaats	Lienden

Indieners wonen op 1.000 afstand van het Windpark .

Indieners vinden dat:

1. Buren met de waterkrachtcentrale en de Betuwelijn al genoeg doet aan CO₂ reductie.
2. De informatievoorziening en de manier waarop de informatieavond is aangekondigd tekort schoot.
3. Het proces van besluitvorming onzorgvuldig is, omdat de keuze tussen de locatie aan de Schaaapsteeg en alternatieve locaties niet is voorgelegd en omdat de raad is voorgehouden dat er geen bezwaren tegen deze locatie zouden zijn.
4. De gemeente antwoord moet geven op de vraag of WEOM bepaalde omwonenden toegezegd heeft ze financieel te belonen wanneer geen bezwaren worden ingediend.

Indieners merken op dat:

5. De opbrengst van het Windpark in geen verhouding staat tot de totale energiehuishouding van Buren .
6. Het lokaal en maatschappelijk belang gering is.
7. Er in verband met de samenhang met Windpark Echteld een m.e.r.-beoordeling moet plaatsvinden.
8. Het rapport van SAOZ onvolkomenheden bevat: bepaalde woningen en percelen zijn niet in de analyse betrokken en de omgeving wordt ten onrechte als 'onrustig' bestempelt.
9. Het landschappelijk en open karakter van Buren zal worden aangetast
10. Er hinder vanwege geluid, slagschaduw en uitzicht voor mensen en dieren zal zijn. Geluid van windturbines zal lang niet altijd door geluid van A15 en Betuwelijn gemaskeerd worden.
11. Wettelijke afstanden tot woningen in Duitsland en Frankrijk veel groter zijn.
12. De locatie buiten de zoekzone van de provincie ligt.
13. Minister Cramer nieuw ruimtelijk beleid voor windenergie heeft aangekondigd.
14. Geen rekening is gehouden met geluidhinder vanwege het van den Berg-effect.

Indieners zijn bang dat:

15. De wettelijke regels over het voorkomen van slagschaduwhinder onvoldoende zijn.
16. Windturbines schade aan de menselijke gezondheid toebrengen. (Er wordt gewezen op Brits onderzoek door Dr. Harry.)

Indieners vinden dat:

17. Het onderzoek naar invloed op vogels sterk verouderd is en dat vleermuizen, (water-) vogels en bijen mogelijk schade zullen ondervinden.
18. Het Windpark leidt tot ernstige planschade. De kosten voor de gemeenschap worden berekend op € 1.500.000,- per jaar. Indieners zullen planschade en verlaging van WOZ-belasting eisen.
19. de voordelen niet opwegen tegen de nadelen
20. er sprake is van voortschrijdend inzicht m.b.t. nationale windenergiedoelen en – beleid en dat windenergie volgens de WRR 'geen winner' is.

Nummer	14
Naam	Familie Bausch-Goldbohm
Woonplaats	Kesteren

Indieners wonen op minder dan 1.000 afstand van het Windpark .

Indieners vinden dat:

1. De informatievoorziening en de manier waarop de informatieavond is aangekondigd tekort schoot.
2. Er horizonvervuiling zal plaatsvinden.
3. Minister Cramer nieuw ruimtelijk beleid voor windenergie heeft aangekondigd.
4. Er samen met het Windpark te Echteld sprake is van een project van 8 windturbines.

Indieners zijn verontrust over:

5. Geluidhinder
6. Slagschaduwhinder
7. Waardedaling van de woning
8. Gezondheidsrisico's
9. Negatieve effecten op de recreatie
10. Invloed op vogels, vleermuizen en bijen.

Indieners zijn van mening dat:

11. Het project in strijd is met het streekplan
12. De afstand tot bebouwing te klein is
13. De opbrengst niet opweegt tegen de schade en overlast en er beter in andere energievormen geïnvesteerd kan worden.
14. Er beter elders (op de Noordzee en bij voorbeeld in Delfzijl) windprojecten gebouwd kunnen worden.

Nummer	15
Naam	P. van Schuppen
Woonplaats	Dodewaard

Indiener maakt bezwaar tegen het plan omdat:

1. De communicatie gebrekkig is geweest, met name richting de gemeente Neder-Betuwe
2. Het landschap ingrijpend zal veranderen
3. Er geluid- en schaduwhinder is voor vogels en mensen.
4. Inzicht in de investeringskosten en andere kosten ontbreekt
5. De afstand van 350 meter tot woningen te gering is.
6. De nationale doelstelling van 1500 MW al gerealiseerd is
7. De windturbines een slechte invloed hebben op de stabiliteit van het elektriciteitsnet.
8. Er planschade op zal treden.
9. Er grote financiële lasten voor de gemeente en het Rijk zullen zijn.

Nummer	16
Naam	Waterschap rivierenland
Woonplaats	Tiel

1. Het watertoetsproces is onvoldoende doorlopen. Het plan voor de bouw van het Windpark zal moeten voorzien in compenserende maatregelen voor het verlies aan waterbergende capaciteit door de bouw van de turbines.

Nummer	17
Naam	Dhr. D.A. Harteming
Woonplaats	Lienden

Indiener is van mening dat:

1. De informatie over het windpark gebrekkig is geweest
2. Er voor vele miljoenen planschade zal zijn, indiener zal een schadeclaim indienen.

Indiener is verontrust over:

3. Slagschaduwhinder
4. Geluidhinder en wijst op ontwikkeling van nieuwe strengere normen door VROM
5. Gezondheidsrisico's
6. Schade voor vogels
7. Invloed op bijen

Indiener vindt dat:

8. Het landschappelijk karakter van de omgeving wordt aangetast
9. De afstand tot woonbebouwing te klein is, gelet op de wettelijke normen in Frankrijk, Duitsland en Denemarken.
10. Het Windpark in strijd is met het streekplan
11. Het Windpark niet past in het nieuwe beleid van minister Cramer
12. De opbrengst van de windturbines gering is en niet opweegt tegen de schade.
13. Het offer van de bevolking vanwege de Betuwelijn al groot genoeg is geweest.

Nummer	18
Naam	Gemeente Neder-Betuwe
Woonplaats	Maurik

1. Indiener stelt vanwege visueel landschappelijk redenen voor om het Windpark Buren in westelijke richting te verplaatsen, zodat aansluiting plaatsvindt met Windpark Hoogbroek bij Echteld. Dit levert minder horizonvervuiling op voor inwoners van Kesteren.

Nummer	19
Naam	Michiel van der Wal
Woonplaats	Kesteren

Grotendeels identiek aan 17

Indiener is van mening dat:

1. De informatie over het Windpark gebrekkig is geweest
2. Het landschap door het Windpark 'verrommelt'.
3. Het Windpark samen met Windpark te Echteld één project van 8 turbines is.

Indiener is verontrust over:

4. Slagschaduw hinder
5. Geluidhinder
6. Gezondheidsrisico's voor mens en dier
7. Invloed op de recreatie
8. de plaatsing van GSM en UMTS antennes op windturbines
9. de waarde van zijn eigendom
10. De veiligheidsaspecten van windturbines en pleit voor meer onderzoek.

Indiener vindt dat:

11. Het Windpark buiten de zoekzones van het streekplan valt.
12. De afstand tot woonbebouwing te klein is, gelet op de wettelijke normen in Frankrijk, Duitsland en Denemarken.
13. De opbrengst van de windturbines gering is en niet opweegt tegen de schade.
14. Er sprake is van planschade.
15. Het offer van de bevolking vanwege de Betuwelijn al groot genoeg is geweest.

Bijlage:

Lijst van windturbine ongevallen sinds 1975 volgens <http://www.caithnesswindfarms.co.uk/>

Nummer	20 a
Naam	F. K. A. van Leeuwen
Woonplaats	Lienden

Indiener woont op minder dan 400 meter van het windpark .

Indiener maakt bezwaar tegen het windpark omdat:

1. Het landschap wordt aangetast.
2. Het woongenot achteruit gaat, vanwege geluid, schaduw en zicht.
3. De informatievoorziening onvoldoende is geweest
4. Er betere locaties denkbaar zijn.

Nummer	20 b
Naam	Fred van Leeuwen
Woonplaats	Lienden

Zienswijze is identiek aan zienswijze nummer 4.